

Spreekbeurtverhaal

Creatief schrijven

Inspiratie

Deze schrijfo opdracht is gebaseerd op het boek *Vandaag houd ik mijn spreekbeurt over de anaconda* van Bibi Dumon Tak. Dit boek speelt zich af in een klas met allemaal verschillende dieren. De kerkuil fungeert als docent. In elk hoofdstuk houdt een dier een spreekbeurt over een andere diersoort. Na afloop - en tussendoor - stellen ze elkaar vragen en geven ze commentaar.

Introductie van de opdracht (45 minuten nodig)

- Introduceer het boek. Lees o.a. het voorwoord 'Om mee te beginnen' voor.
- Lees de titels van enkele hoofdstukken voor, zodat de leerlingen een idee krijgen hoe de hoofdstukken starten. Heel interessant zijn bijvoorbeeld de start van hoofdstuk 6 (de sneeuwpanter is zo arrogant dat hij een spreekbeurt houdt over zichzelf) en hoofdstuk 7 (waar direct blijkt hoe verlegen de heremietkreeft is).
- Lees hoofdstuk 10 integraal voor; hierin houdt de regenworm een spreekbeurt over de anaconda.
- Lees eventueel ook het einde van hoofdstuk 20 voor; hierin nemen de dieren zich voor om volgend jaar verder te gaan met de spreekbeurten.
- Het doel: wij gaan met de klas ook zo'n boek schrijven en iedereen schrijft één hoofdstuk.
- Iedereen mag even nadenken over een aanpak en ideeën in het schrift noteren. Zodra de leerling een plan heeft, dan komt die het volgende doorgeven aan de docent (die daar een overzichtje van maakt):
 - Dier A: dit is het dier dat je zelf bent.
 - Een belangrijke karaktereigenschap van dier A.
 - Dier B: dit is het dier waarover dier A een spreekbeurt gaat houden.
 - De mening van dier A over dier B.
- Laat de klas ook nog een dier bedenken dat als docent op zal treden (zoals de kerkuil in het boek).
- Huiswerk: basisinformatie en leuke weetjes opzoeken over dier A en dier B.

Vorbereidingsles (45 minuten nodig)

- Koppel aan iedere leerling drie andere leerlingen (liefst leuke combinaties op basis van de dieren die ze hebben gekozen). Dit zijn dier C, dier D en dier E.
- Opdracht voor deze les: zorg ervoor dat jouw dier C, dier D en dier E allemaal een vraag stellen die jij kunt verwerken in je spreekbeurtverhaal.
- Iedereen is er zelf voor verantwoordelijk om drie vragen te verzamelen.
- Er ontstaat nu georganiseerde chaos waarin leerlingen elkaar moeten opzoeken. Belangrijkste tijdens deze les: kijk of het iedereen lukt om op een ander af te stappen en te regelen wat 'ie nodig heeft. Heel interessant: sommige leerlingen hebben de neiging om zich vooral verantwoordelijk te voelen voor de klasgenoten. Dat is of lijkt nobel, maar zorg dat je eerst de drie vragen voor je eigen verhaal verzamelt.
- Als er tijd is: reflecteer met de klas hoe dit gegaan is. Wie vond het makkelijk om het initiatief te nemen? Wie bleef er lang afwachten tot iemand beschikbaar was? Wie vond het moeilijk om te focussen in deze chaos?
- Huiswerk: zoek eventueel de antwoorden op de gestelde vragen op. Zorg dat je volgende les op papier alle informatie bij je hebt die je nodig hebt voor het spreekbeurtverhaal.

Opdracht uitwerken (90 minuten nodig)

- Leg uit hoe gesprekken worden weergegeven.
 - Ieder citaat begint en eindigt altijd met aanhalingstekens (dubbele of enkele maakt niet uit; als je het maar consequent gebruikt).
 - Ieder citaat begint op een nieuwe regel.
 - Uit de context moet duidelijk zijn wie er aan het woord is.
 - NIET: 'Ik heb een vraag,' zei de vos.
 - NIET: Vos: 'Ik heb een vraag.'
 - WEL: 'Ik wil iets vragen.' 'Oké, zeg het maar, vos.'
 - Zorg dat er een exemplaar van het boek aanwezig is voor leerlingen die even willen spieken hoe dit in de praktijk werkt.
- Laat leerlingen hun spreekbeurtverhaal uitwerken op een laptop. Tips:
 - Het verhaal begint met 'Hallo, ik ben dier A en vandaag houd ik mijn spreekbeurt over dier B.' (let op de aanhalingstekens!)
 - Zorg dat het karakter van dier A goed duidelijk wordt.
 - Verwerk de vragen van dier C, dier D en dier E in je verhaal. Dat mag na afloop van de spreekbeurt, maar het mag ook tussendoor.
- Laat leerlingen hun werk digitaal inleveren. Als je dit doet als post binnen een kanaal in Teams, dan kunnen leerlingen die klaar zijn elkaars verhaal lezen.

Beoordeling

Het verhaal wordt beoordeeld op basis van de volgende criteria:

- Gebruik aanhalingstekens / duidelijk maken wie er spreekt
- Mate van inleven in dier A
- Duidelijke mening van dier A over dier B
- Interessante informatie over dier B (en eventueel ook over dier A zelf)
- Originaliteit (let op: originaliteit is uiteraard uitstekend, maar het moet nog wel aan de opdracht blijven voldoen)
- Overige interpunctie
- Spelling